

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ**

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Αθήνα, 14 Απρίλιος 2014
Αρ. Πρωτ.: 17917

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ: Ως Πίνακας Αποδεκτών

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10
Ταχ. Κώδικας : 101 80, Αθήνα
Πληροφορίες: Γραφείο Προϊσταμένου
Τηλ : 210 3742014

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή εγκυκλίου «ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2013-2015 & ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ / ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ 2013 ΤΩΝ Ε.Π. ΤΟΥ ΕΣΠΑ» - Κλείσιμο ΟΠΣ σε νέες εντάξεις έργων

Σχετικά:

1. Το με α.π. 32312/ΕΥΘΥ 1652/21-07-2011 «Οδηγίες για την επιτάχυνση της υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013»
2. Το με α.π. 12418/ΕΥΣ 1877/14-03-2012 «Ενέργειες Εξυγίανσης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013
3. Το με α.π. 35819/ΕΥΣ 4159/09-08-2012 «Πρόσδος εξυγίανσης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΕΣΠΑ»
4. Το με α.π. 38465/ΕΥΣ 4505/07-09-2012 «Παρακολούθηση ανενεργών συμβάσεων (sleeping projects) πράξεων στο πλαίσιο της εξυγίανσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων»
5. Το με α.π. 49518/ΕΥΣ 5524/19-11-2012 «Εξυγίανση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων – Απεντάξεις ανενεργών έργων»
6. Το με α.π. 566/ΕΥΣ 1046/08-01-2013 «Εξυγίανση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013 – Απεντάξεις ανενεργών έργων ΕΣΠΑ (sleeping projects)
7. Σ (2013) 1573- ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 20.3.2013 για την έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με το κλείσιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων που εγκρίθηκαν για παροχή συνδρομής από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής (2007-2013).
8. COCOF-120047-01-EN/15.03.2012 Guidance note on major projects spanning over two programming periods.
9. Το με α.π. 33598/ΕΥΣ 4297/30.07.2013 για την επικαιροποίηση εκτιμώμενης προοπτικής υλοποίησης Μεγάλων Έργων
10. Το με α.π. 36042/ΕΥΣ 4495/20-08-2013 «Οδηγίες Διαχείρισης για τα έτη 2013 – 2015 & Προετοιμασία Κλείσιματος / Αναθεώρηση των Ε.Π. του ΕΣΠΑ»
11. Τον ΕΚ1297/2013

Μετά την επιτυχή κάλυψη του κανόνα N+2 και την επίτευξη του μνημονιακού στόχου για το 2013, το κρίσιμότερο διαχειριστικό πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπισθεί είναι αυτό της υπερδέσμευσης που παρουσιάζεται στα Ε.Π. του ΕΣΠΑ.

Με βάση την εικόνα της πορείας υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ (ΟΠΣ 07/02/2014), και σε όρους συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης:

- Οι εντάξεις στο σύνολο των Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ ανέρχονται σε 36,5 δις € που αντιστοιχεί σε υπερδέσμευση 152,3 % της συνολικής ΔΔ και λαμβάνοντας υπόψη το top-up σε 167,5%
- Οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται σε 27,4 δις € ή σε ποσοστό 114,3% και λαμβάνοντας υπόψη το top-up σε 125,7%.

- Οι πιστοποιημένες δαπάνες σε 16,3 δις € ή σε ποσοστό 67% και λαμβάνοντας υπόψη το top-up σε 73,7%.

Με το με α.π. 36042/ΕΥΣ 4495/20-08-2013 «Οδηγίες Διαχείρισης για τα έτη 2013 – 2015 & Προετοιμασία Κλεισίματος / Αναθεώρηση των Ε.Π. του ΕΣΠΑ», είχε ζητηθεί από όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα να εκπονήσουν και να στείλουν σχέδια εξυγίανσης που να αποτυπώνουν ένα σαφή και τεκμηριωμένο προγραμματισμό σταδιακής μείωσης της υπερδέσμευσης ως προς τις εντάξεις με χρονοπρογραμματισμό ενεργειών. Ο τελικός στόχος είναι να μην ξεπερνά η υπερδέσμευση σε επίπεδο εντάξεων το 105% της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης του προγράμματος πριν την εφαρμογή του top-up και 115% για τα Ε.Π. που δεν εφαρμόζεται το top-up, προκειμένου το πρόγραμμα κατά το κλείσιμο, μετά την εφαρμογή του top up, να διασφαλίζει επαρκή, αλλά όχι υπερβολική, υπερδέσμευση ασφαλείας.

Αναφορικά με την παρακολούθηση της εφαρμογής της εγκυκλίου 36042/ΕΥΣ 4495/20-08-2013, μετά τις 20/08/2013 έχουν ενταχθεί 729 πράξεις με π/υ 1,4 δις € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη, εκ των οποίων οι 675 πράξεις δεν εμφανίζουν νομικές δεσμεύσεις στο ΟΠΣ (στοιχεία ΟΠΣ 31/12/2013).

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι μόνο κατά τον Δεκέμβριο 2013, εντάχθηκαν σε Ε.Π. του ΕΣΠΑ 236 νέες πράξεις με προϋπολογισμό 340,9 Μ€ Δημόσια Δαπάνη, τα οποία δεν εμφανίζουν νομικές δεσμεύσεις και δαπάνες στο ΟΠΣ, γεγονός που στην παρούσα φάση υλοποίησης και προετοιμασίας κλεισίματος των ΕΠ, δε συνιστά ορθολογική διαχείριση.

Μπροστά στον κίνδυνο επιβάρυνσης του ΠΔΕ και υπέρμετρης δέσμευσης πόρων της νέας περιόδου και μέχρι την ολοκλήρωση της εξυγίανσης των ΕΠ του ΕΣΠΑ, η οποία θα συμφωνηθεί με τη Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ το αργότερο μέχρι το τέλος Απριλίου 2014 και πρέπει να κοινοποιηθεί στην ΕΕ μέχρι το τέλος Μαΐου 2014, αναστέλλονται, σύμφωνα με μνημονιακή υποχρέωση, οι εντάξεις έργων και η υπογραφή συμβάσεων εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων που θα συμφωνούνται με την ΕΕ. Σχετική ενημέρωση επί των εξαιρέσεων που θα συμφωνηθούν με την ΕΕ θα ακολουθήσει. Για το λόγο αυτό **το Υπουργείο μας είναι υποχρεωμένο να προχωρήσει σε άμεσο κλείδωμα εισαγωγής νέων εντάξεων και προσκλήσεων στο ΟΠΣ**. Για οποιαδήποτε απόφαση ένταξης εκδοθεί στο διάστημα αυτό, καθ' υπέρβαση της παρούσας εγκυκλίου, η ΔΔΕ δεν θα εγγράφει τα αντίστοιχα ποσά στις ΣΑ του ΠΔΕ. Παράλληλα παρακαλούνται οι ΔΑ, ΕΔΑ και ΕΦΔ να φροντίσουν ώστε οι τελικοί δικαιούχοι των έργων τους να μην προβούν σε αναλήψεις Νομικών δεσμεύσεων στο διάστημα αυτό. Τα μέτρα αυτά κρίθηκαν αναγκαία για την διασφάλιση της δημοσιονομικής ισορροπίας.

Επισημαίνεται ότι, δεδομένου ότι είμαστε στη διαδικασία κατάρτισης των νέων Ε.Π. της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, το σχέδιο εξυγίανσης θα βοηθήσει στην τακτοποίηση του τρέχοντος ΕΣΠΑ, θα συμβάλει στην ομαλή μεταφορά έργων στη νέα Π.Π., καθώς και στην εμπροσθοβαρή έναρξη της υλοποίησης των έργων και των εκταμιεύσεων της νέας ΠΠ χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η επιβάρυνση του ΠΔΕ. Η ομαλή επαναλειτουργία του ΠΔΕ θα αρχίσει μόλις ολοκληρωθεί η αναγκαία εξυγίανση και κοινοποιηθεί στην Ευρ. Επιτροπή (Μάιος 2014).

Για τη διευκόλυνση της αποτύπωσης των σχεδίων εξυγίανσης, σας επισυνάπτουμε προτεινόμενο σχετικό πίνακα εργασίας με επεξηγήσεις συμπλήρωσης και σας αποστέλλουμε ηλεκτρονικά από το scos@mnec.gr τον πίνακα εργασίας κάθε Ε.Π. με συμπληρωμένες στήλες προς κατάλληλη επεξεργασία και ολοκλήρωση από την υπηρεσία σας.

Οι πίνακες αυτοί θα επικαιροποιούνται τακτικά και θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην υπηρεσία μας, στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις salexoroulou@mnec.gr και pmavria@mnec.gr, με πρώτη υποβολή εντός Απριλίου 2014.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΙΕΚ/ΣΗΣ
κ.α.α

ΚΟΤΣΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ο Υπουργός
Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Κωστής Χατζηδάκης

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΠΙΝΑΚΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Ο προτεινόμενος πίνακας εργασίας για την παρακολούθηση των οδηγιών εξυγίανσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων χωρίζεται σε 3 τμήματα:

- Δεδομένα ΟΠΣ τρέχουσας ημερομηνίας
- Χαρακτηριστικά Έργων
- Εκτιμήσεις Φορέων Διαχείρισης

1. Δεδομένα ΟΠΣ τρέχουσας ημερομηνίας (01.01.2014)

Περιλαμβάνονται στοιχεία του έργου στο ΕΣΠΑ 2007 - 2014:

- Κωδικός Επιχειρησιακού Προγράμματος στο οποίο το έργο είναι ενταγμένο (Στήλη 1)
- Κωδικός Άξονα του ΕΠ (Στήλη 2)
- Φορέας Διαχείρισης Έργου. Νοείται ο Φορέας στον οποίο εκχωρηθεί ο π/υ για το έργο αυτό. Έχει τη μορφή αα [ββ] / γγ [δδ], όπου εκτός αγκύλης εμφανίζεται ο φορέας που έχει την αρμοδιότητα παρακολούθησης του έργου και εντός ο φορέας που έχει την αρμοδιότητα ένταξης. Το πρώτο τμήμα αα [ββ] αφορά την 1^{ου} βαθμού εκχώρηση και το δεύτερο τμήμα γγ [δδ] (όπου υπάρχει), αφορά τη 2^{ου} βαθμού εκχώρηση. (Στήλη 3)
- MIS (Στήλη 4)
- Τίτλος Έργου (Στήλη 5)
- Κωδικός Θεματικής Προτεραιότητας (ΚΘΠ) (Στήλη 6)
- Συνολικός Π/Υ Έργου (ΔΔ) (Total Cost) (Στήλη 7)
- Συγχρηματοδοτούμενος Π/Υ Έργου (ΔΔ) (Στήλη 8)
- Συγχρηματοδοτούμενος Π/Υ Νομικών Δεσμεύσεων (ΔΔ) (Στήλη 9)
- Συγχρηματοδοτούμενες Δαπάνες (ΔΔ) (Στήλη 10)
- Στάδιο Υλοποίησης Έργου. (Στήλη 11). Στη στήλη αυτή κάθε έργο χαρακτηρίζεται ως p, m, a ,k και ke. Όπου :
  - o p : Είναι το πλήρως συμβασιοποιημένο έργο
  - o m : Είναι το μερικώς συμβασιοποιημένο έργο.
  - o a : Είναι το ΜΗ συμβασιοποιημένο έργο. Τα έργα αυτά χαρακτηρίζονται και από έναν αριθμό που παίρνει τιμές από 1-7 και δείχνει τον αριθμό των ετών για τα οποία προβλεπόταν χρηματοδότηση του έργου στο ΤΔΕ.
  - o k : Είναι το έργο που συνιστά Κρατική Ενίσχυση. Τα έργα των Κρατικών Ενισχύσεων που αφορούν σε ενισχύσεις προς ΜΜΕ και Ιδιώτες (και όχι οι Κρατικές Ενισχύσεις προς Οργανισμούς π.χ ΔΕΗ, ΔΕΣΦΑ κλπ, που αποτελούν χρηματοδότηση έργων υποδομής), εμφανίζονται ομαδοποιημένα ανά ΕΠ, Άξονα, Φορέα Διαχείρισης και Πρόσκληση. Ο Τίτλος Έργου (Στήλη 5) στην περίπτωση αυτή είναι ένας συνδυασμός χαρακτήρων, στους οποίους δίνεται με σειρά ο Κωδικός του ΕΠ, ο Κωδικός του Άξονα, το όνομα του

Φορέα Διαχείρισης και ο Κωδικός της Πρόσκλησης (π.χ. 0101ΓΔΙΕ_ΙΕ001) και προφανώς δεν συμπληρώνεται κανένα στοιχείο στη στήλη των MIS (Στήλη 4).

- ο ke : Είναι το έργο που συνιστά Κρατική Ενίσχυση, αλλά αφορά στη χρηματοδότηση έργου υποδομής.

Όλα τα στοιχεία των παραπάνω στηλών θα στέλνονται περιοδικά (με τη συχνότητα που θα αποφασισθεί) στους Φορείς Διαχείρισης συμπληρωμένα από την ΕΥΣ με τα τρέχοντα κάθε φορά στοιχεία του ΟΠΣ.

2. Χαρακτηριστικά Έργου

Περιλαμβάνονται δύο στήλες:

- Κατάσταση Έργου (Στήλη 12): Οι Φορείς Διαχείρισης καλούνται να συμπληρώσουν το κελί που αντιστοιχεί σε κάθε έργο, σύμφωνα με την παρακάτω κατηγοριοποίηση.
  - ο Κατηγορία 0 : Ολοκληρωμένα Έργα στο ΕΣΠΑ. Ως ολοκληρωμένα θεωρούνται έργα με ολοκληρωμένο οικονομικό αντικείμενο, ανεξάρτητα αν έχουν δηλωθεί ή όχι ως τέτοια στο ΟΠΣ.
  - ο Κατηγορία 1 : Έργα που ολοκληρώνονται εντός του ΕΣΠΑ 2007 – 2013
  - ο Κατηγορία 2 : Έργα που προτείνονται προς απένταξη
  - ο Κατηγορία 3 : Έργα phasing
  - ο Κατηγορία 4 : Έργα που δεν γίνονται phasing και θα αφήσουν ουρές στο ΠΔΕ
- Μέγεθος Έργου (Στήλη 13): Στην στήλη αυτή τα έργα χαρακτηρίζονται ως κατηγορίας a, b, ή c ως ακολούθως:
  - ο Κατηγορία a : Έργα Συνολικού π/υ < 5 εκ €
  - ο Κατηγορία b : Έργα Συνολικού π/υ ≥ 5 εκ €
  - ο Κατηγορία c: Μεγάλα Έργα. Περιλαμβάνονται τα Μεγάλα Έργα Συνολικού π/υ ≥ 50 εκ €, αλλά και έργα Συνολικού π/υ < 50 εκ €, τα οποία αποτελούν τμήματα Μεγάλου Έργου.

Η στήλη αυτή θα σταλεί επίσης συμπληρωμένη από την ΕΥΣ. Ο Φορέας Διαχείρισης καλείται να επέμβει και να διορθώσει την τιμή στο κελί, σε περίπτωση που αλλάξει ο τελικός π/υ του έργου στο ΕΣΠΑ 2007 – 2013 (στήλη 14 του πίνακα) και οδηγήσει σε αλλαγή της σχετικής κατηγορίας του έργου, καθώς και σε κάθε περίπτωση λανθασμένης προσυμπλήρωσης.

3. Εκτίμηση Φορέων Διαχείρισης

Το τμήμα αυτό του πίνακα καλούνται να το συμπληρώσουν οι Φορείς Διαχείρισης, και με την ορθή συμπλήρωσή τους παρέχεται πλήρης πληροφόρηση για την εκτίμηση της πορείας

υλοποίησης ενός ενταγμένου έργου στο ΕΣΠΑ 2007 – 2013. Σε όλες τις στήλες του τμήματος αυτού οι π/υ αφορούν συγχρηματοδοτούμενη ΔΔ. Περιλαμβάνονται οι παρακάτω στήλες:

- Τελικός π/υ έργου στο ΕΣΠΑ 2007-2013 (ΔΔ) (Στήλη 14). Θα συμπληρωθεί ο π/υ του έργου που θα επιβαρύνει το ΕΠ κατά το κλείσιμό του (είτε ως ολοκληρωμένο έργο – σύνολο δαπανών μείον τους καταλογισμούς, είτε ως phasing - σύνολο δαπανών του τμήματος που θα παραμείνει στο ΕΣΠΑ 2007-2013 μείον τους καταλογισμούς, είτε ως απενταγμένο- μηδενικός π/υ).
- Τελικός π/υ έργου στο ΕΣΠΑ 2014 – 2020 (ΔΔ) (Στήλη 15). Θα συμπληρωθεί με τον εκτιμώμενο π/υ του έργου που θα επιβαρύνει το ΕΣΠΑ 2014-2020 (είτε είναι έργο phasing, είτε έργο μεταφερόμενο από την μια προγραμματική περίοδο στην επόμενη).
- Επιβάρυνση εθνικού ΠΔΕ (Στήλη 16). Θα συμπληρωθεί με τον εκτιμώμενο π/υ «ουράς» που θα αφήσει το έργο για τους εθνικούς πόρους, είτε ως ημιτελές έργο ΕΣΠΑ 2007-2014, είτε ως απεντασσόμενο έργο που έχει ήδη δαπάνες
- Υποχρέωση π/υ για ΕΣΠΑ 2014 – 2020 (Στήλη 17). Αφορά σε έργα που είτε απεντάσσονται χωρίς να έχουν δαπάνες στο ΕΣΠΑ 2007 - 2013 και μεταφέρονται αυτούσια στην νέα ΠΠ, είτε σε έργα που θα δηλωθούν ολοκληρωμένα ως έργα ΕΣΠΑ 2007 – 2013 με προϋπόθεση ένταξης συνδεδεμένου έργου στην νέα ΠΠ (π.χ. επιλέξιμες μελέτες ωρίμανσης έργου στο ΕΣΠΑ 2007 – 2013, που έχει ως προϋπόθεση αποδοχής της επιλεξιμότητάς τους, την ανάληψη του κυρίως έργου στο ΕΣΠΑ 2014 – 2020).

Επισήμανση : Τα οριζόντια έργα εμφανίζονται συγκεντρωτικά κάτω από το ΕΠ του οποίου η ΔΑ έχει την ευθύνη διαχείρισής τους, ενώ τα επιμέρους έργα (των οριζοντίων) εμφανίζονται στους πίνακες των κατά περίπτωση ΕΠ από τα οποία χρηματοδοτούνται. Την ευθύνη συμπλήρωσης των απαιτούμενων στοιχείων για τα οριζόντια έργα την έχουν οι εκάστοτε Φορείς Διαχείρισης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ / ΕΙΔΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού , κ. Ν. Ταγαρά,
Μεσογείων 119, Αθήνα, 10192
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος, κ. Σ.
Αλεξιάδη
Αμαλιάδος 17, 11523 Αθήνα
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κ. Κ.
Μαθιουδάκη, Μεσογείων 119, Αθήνα, 10192

Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, κ. Χ. Βασιλάκος
Μεσογείων 14-18, 11510 Αθήνα

Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημ. Έργων, κ. Ε. Σιμόπουλου
Χ. Τρικούπη 182, ΤΚ 10178 Αθήνα
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Μεταφορών, κ. Ν. Σταθόπουλο
Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε, 101 91 Αθήνα
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, κ. Μ.
Δασκαλάκη
Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε, 101 91 Αθήνα

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα, κ. Δ. Στεφάνου
Βασ. Σοφίας 15, 106 74 Αθήνα

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

- Γραφείο Γενικής Γραμματέα Διαχείρισης Κοινοτικών & Άλλων Πόρων, κα. Α.
Δαλλαπόρτα
Κοραή 4 105 64 Αθήνα

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων,

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα, κ. Α. Κυριαζή
Α. Παπανδρέου 37, 151 80 Μαρούσι.
- Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Πόρων, κ. Ε. Ζαχαράκη
Κωνσταντινουπόλεως 45-49, 118 55 Αθήνα.

Υπουργείο Τουρισμού

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Τουριστικών Υποδομών & Επενδύσεων, κ. Ι.
Πυργιώτη
Λεωφ. Αμαλίας 12, 105 57 Αθήνα

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

- Γραφείο Γενικής Γραμματέα Πολιτισμού και Αθλητισμού, κα Σ. Μενδώνη Μπουμπουλίνας 20-22, 10682 Αθήνα

Υπουργείο Υγείας

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα, κ. Π. Καλλίρη Αριστοτέλους 17, 10187 Αθήνα

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

- Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Κοινοτικών Πόρων και Υποδομών, κ. Δ. Ιατρίδης, Λεωφ. Αθηνών 58, Τ.Κ. 104 41 Αθήνα

Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας - Θράκης

- Γραφείο Περιφερειάρχη Αν. Μακεδονίας – Θράκης κ. Αρ. Γιαννακίδη Γ. Κακουλίδου 1, 691 00 Κομοτηνή

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

- Γραφείο Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας κ. Απ. Τζιτζικώστα Β. Όλγας 198, 54100 Θεσ/κη

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

- Γραφείο Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας κ. Γ. Δακή Περιοχή ΖΕΠ Κοζάνης, 50100 Κοζάνη

Περιφέρεια Ηπείρου

- Γραφείο Περιφερειάρχη Ηπείρου κ. Α. Καχριμάνη Πλατεία Πύρρου 1, 45221 Ιωάννινα

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

- Γραφείο Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας κ. Κλ. Περγαντά Υψηλάντου 1, 351 00 Λαμία

Περιφέρεια Θεσσαλίας

- Γραφείο Περιφερειάρχη Θεσσαλίας κ. Κ. Αγοραστό Διοικητήριο, Κουμουνδούρου & Παπαναστασίου, 41222 Λάρισα

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

- Γραφείο Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων κ. Σ. Σπύρου Εθν. Παλ/τσας, Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

- Γραφείο Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας κ. Α. Κατσιφάρα Ν. Εθνική Οδός Πατρών- Αθηνών 28, 26441 Πάτρα

Περιφέρεια Πελοποννήσου

- Γραφείο Περιφερειάρχη Πελοποννήσου κ. Π. Τατούλη Πλατεία Εθνάρχου Μακαρίου, 221 00 Τρίπολη

Περιφέρεια Αττικής

- Γραφείο Περιφερειάρχη Αττικής κ. Ι. Σγουρό
Ν.Α. Αθηνών Λ. Συγγρού 15-17, 11744 Αθήνα

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

- Γραφείο Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου κ. Αθ. Γιακαλή
Πλ. Κωνσταντινουπόλεως, 811 00 Μυτιλήνη

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

- Γραφείο Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου κ. Ι. Μαχαιρίδη
Επτανήσου 35, 84100 Ερμούπολη

Περιφέρεια Κρήτης

- Γραφείο Περιφερειάρχη Κρήτης κ. Στ. Αρναουτάκη
Αρχ. Μακαρίου 22, Πλ. Ελευθερίας, 712 02 Ηράκλειο

ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ / ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ & ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **“Ψηφιακή Σύγκλιση”**
Προϊστάμενο Δ.Α., κ. Μ. Γιαμπουρά
Λέκκα 23-25, 105 62 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **“Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα”**
Προϊστάμενο Δ.Α,
Λεωφ. Μεσογείων 56, 115 27 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. του στόχου **“Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία”**
Προϊστάμενο Δ.Α., κα Γ. Εμμανουήλ
Λ. Γεωργικής Σχολής 65, 570 01 Θεσσαλονίκη

Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **“Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας”**
Προϊσταμένη Δ.Α., κα Ζ. Παπασιώπη
Κόνιαρη 15, 114 71 Αθήνα
- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή **Μεταφορών**
Αναπλ. Προϊστάμενη Ε.Δ.Α. κα Μαρία Οικονόμου
Αγίας Σοφίας 10, 154 51 Νέο Ψυχικό

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «**Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013**»
Προϊσταμένη Δ.Α. , κα Αναστασία Καρκούλη
Θεοφιλοπούλου & 18 Μεναιχμου, 117 43 Αθήνα

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. “**Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη**”
Προϊστάμενο Δ.Α. κ. Ν. Μαμαλούγκα
Αερ. Παπαναστασίου 34B, Τ.Κ. 115 27 Αθήνα

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. “**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**”
Προϊστάμενο Δ.Α., κ. Σοφοκλή Γώγο
Κωνσταντινουπόλεως 45-49, 118 55 Αθήνα

Υπουργείο Τουρισμού

- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού, Διαχείρισης & Εφαρμογής **Τομέα Τουρισμού**
Αν. Προϊστάμενο, κ. Δ. Μπλούκο
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

- Ειδική Υπηρεσία **Τομέα Πολιτισμού**
Προϊστάμενο Δ.Α., κ. Παναγιώτη Νταή
Θεμιστοκλέους 87 & Μεθώνης, 106 81 Αθήνα

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. “**Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού**”
Προϊστάμενο Δ.Α., κ. Π. Οικονομάκο
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ,
Προϊσταμένη κα Στ. Παπούλια, Κοραή 4 105 64 Αθήνα

Υπουργείο Υγείας

- Ειδική Υπηρεσία **Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**
Προϊστάμενο Ε.Υ., κ. Γ. Ζερβό
Γλάδστωνος 1Α, 106 77 Αθήνα

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. “**Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007 - 2013**”
Προϊσταμένη Δ.Α., κα Πολύζου Πολυξένη
Λεωφ. Αθηνών 58, 104 41 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. “**Αλιεία**”
Προϊστάμενο Δ.Α., κ. Δ. Μητρόπουλο
Μιχαλακοπούλου 103, 115 27 Αθήνα

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊστάμενο Ε.Δ.Α., κ. Βασίλειο Πιτσινίγκο
Ηροδότου 20, 691 00 Κομοτηνή

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊσταμένη Ε.Δ.Α., κα Αγγελική Ωραιοπούλου
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 570 01 Πυλαία Θεσσαλονίκης

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊστάμενο Ε.Δ.Α., κ. Κιουρτσιδη Χαράλαμπο
ΥΔΕΠ Δ. Μακεδονίας Διοικητήριο -ΖΕΠ, 501 00 Κοζάνη

Περιφέρεια Ηπείρου

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊστάμενο Ε.Δ.Α., κ. Γ. Σιαμόπουλος
8ης Μερραρχίας 5-7, 45 445 Ιωάννινα

Περιφέρεια Θεσσαλίας

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊσταμένη Ε.Δ.Α., κα Σαραφίδου Μελπομένη
Σωκράτους 111, 413 36 Λάρισα

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊστάμενο Ε.Δ.Α., κ. Πέτρο Οικονόμου
Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊσταμένη Ε.Δ.Α. κα Α. Σταθοπούλου
ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 26441 Πάτρα

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊσταμένη Ε.Δ.Α., κα. Αλ. Παπαθανασίου
Υψηλάντου 12, 351 00 Λαμία

Περιφέρεια Αττικής

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊστάμενο Ε.Δ.Α., κ. Κων/νο Λέμα
Λεωφ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα

Περιφέρεια Πελοποννήσου

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊστάμενο Ε.Δ.Α., κ. Αναστάσιο Σκούρα
Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 221 00 Τρίπολη

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊστάμενο Ε.Δ.Α., κ. Γεώργιο Πλακωτάρη
10 χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 811 00 Μυτιλήνη

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊστάμενο Ε.Δ.Α., κ. Αντώνιο Βουτσίνο
Σ. Καράγιωργα, 84100 Ερμούπολη

Περιφέρεια Κρήτης

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Προϊστάμενο Ε.Δ.Α., κα Μαρία Κασωτάκη
Δουκός Μποφώρ 7, 712 02 Ηράκλειο

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

- Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων
Νίκης 5-7, 101 80 Αθήνα

Μ.Ο.Δ. Α.Ε.

- Πρόεδρο Δ.Σ. κ. Μ. Καμχή
Λουίζης Ριανκούρ 78Α, 11524 Αθήνα

Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.)

- Διευθύνοντα Σύμβουλο Δ.Σ.
Μυλλέρου 73-77, 10436 Αθήνα

Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών, Αναπτυξιακή ΑΕ Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΑΕΔΑ) του Δήμου Αθηναίων

- Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης
Προϊστάμενο, κ. Χρ. Χρήστου
Βουλής 5, 10180 Αθήνα